

Nhân ngày lễ “Phụ Mẫu”, thử nhìn:

CON EM Ở HẢI NGOẠI VỚI NGÔN NGỮ & VĂN HOÁ VIỆT

Thu Lê - Nguyễn Thị Thu

I.

- “*Quyên ơi, con đã uống sữa chưa?*”
- “I did.”
- “*Con có muốn ăn bánh ngọt không?*”
- “No, I don't like it.”
- “*Nói tiếng Việt, Quyên. Nói ‘Dạ không, con không thích’, nghe chưa?*”
- “Uh, uh... Yes, I do.”
- “*Đấy, lại tiếng Anh. Nói tiếng Việt: ‘Dạ, con nghe.’ Bữa nay ở trường có gì lạ?*”

Quyên đứng im, nhìn bà ngoại rồi nhìn xuống đất, rồi nhìn bà ngoại, cười, “I was the calendar girl.”

- “*Con chỉ cuốn lịch và nói ngày tháng hôm nay cho cả lớp nghe?*”
- “Ya, I sure did. They laughed at me.”
- “*Tại sao chúng nó cười con?*”
- “I don't know.”- “*Thế hôm nay là ngày mấy?*”
- “*Today is Wednesday, December 2.*”
- “*Ồ, hôm nay là thứ tư, ngày 2 tháng December, à...tháng 12.*”

Chị thân mến,

Chị hỏi cháu ngoại em bây giờ mấy tuổi và ra sao? Thì em gửi chị và các em ở nhà mẫu đối thoại trên đây. Cháu Quyên vừa được 6 tuổi và đang học lớp 1. Cháu thật là may mắn vì ngay từ lúc lọt lòng mẹ tới giờ, ngoài cha mẹ cháu, cháu chỉ có 2 người trông nom cháu: Chị Vân bạn em và em. Hai bà ngoại giả và thật đều ở trong nghề giáo thì chị phải biết cháu được dạy dỗ giỏi như thế nào rồi! Cháu nói tiếng Việt rành rẽ, lúc 2 tuổi rưỡi đã thuộc hết phần đầu của truyện Kiều dù chỉ đọc như ... vẹt! Thật là ngộ nghĩnh khi nhìn cháu đạp xe 3 bánh quanh nhà, cái miệng xinh xinh vừa đọc: “...Trải qua một cuộc bể dâu. Những điều trông thấy mà đau đớn lòng...” hay đọc câu “...Vì tầm tòi phải chạy đâu. Vì chồng tôi phải qua cầu đặng cay...” của bài “Trăng sáng ườn chè”. Rồi Quyên quay lại hỏi bà ngoại, “Chồng cây gì hả bà?” vì cháu chỉ mới biết chữ “trồng” (cây) và cũng nhìn bố và ông ngoại trồng cây ở nhà, làm em mắc cười bể bụng... Hai bà giáo đua nhau dạy cháu tiếng Việt và thấy thật thích thú và kiêu hãnh dạy đứa cháu này.

Những ngày đầu tiên đi học vườn trẻ thì cháu cứ bám chặt lấy bà mà khóc như mưa: “Bà ở đây với Quyên.” Em đoán chừng con nhỏ sợ vì không biết một chữ tiếng Anh nào. Thế là hai bà phải chia nhau đưa đón con nhỏ và phải ngồi ở góc lớp học để...hỗ trợ tinh thần. Ngồi như thế mất một tháng thì mọi sự êm xuôi, đi đến trường vui vẻ. Mấy tháng sau thì bắt đầu thấy cháu số tiếng Anh ra và bây giờ thì như chị thấy mẫu đối thoại ở trên đó.

Mới đầu em còn la con nhỏ là không được nói tiếng Anh ở nhà, phải nói tiếng Việt. Nhưng cháu cứ ...lờ đi. Bình thường cháu cũng giống bố mẹ, không nói nhiều như những đứa trẻ khác. Bây giờ đã đi học, bắt đầu nói thì cứ mỗi lần mở miệng, thấy cũng vui cửa vui nhà thì lại bị mắng, em cũng thấy tội nghiệp và ngại cháu sẽ im luôn nên không mắng nữa. Nhưng vẫn giữ vững lập trường là cứ nói tiếng Việt mặc dầu cháu cứ trả lời bằng tiếng Anh trơn tru, nghĩa là con nhỏ hiểu 100% thứ tiếng Việt của em, chứ không ngô nghê ngớ ngẩn gì

cả. Theo lý thuyết học sinh ngữ thì ‘nhận’ (receptive skills - nghe, đọc) bao giờ cũng dễ hơn là ‘sản xuất’ (productive skills - nói, viết). Thành thử mình hiểu là con bé không muốn đứng đó mà ‘nặn’ ra từng chữ Việt để trả lời và thời gian ở trường nhiều hơn ở nhà chắc đã làm cho nó nghĩ bằng tiếng Anh rồi.

Nhưng con trẻ học sinh ngữ cũng có cái khả năng ‘đóng’ ngăn kéo (của bộ óc) này, ‘mở’ ngăn kéo kia và có thể học nhiều thứ một lúc được chứ. Chắc cháu em không hoặc chưa có cái khả năng đó chăng? Hoặc giả cháu biết là 2 bà đều hiểu tiếng Anh của cháu nên chả tội gì mà phải cố gắng và cũng không sợ bị bỏ rơi vì thiếu thông cảm với bà. Có lúc em nghĩ giả dụ 2 bà mù tịt không biết một chữ tiếng Anh nào thì có lẽ lại hay hơn chẳng vì cháu sẽ bắt buộc phải nói tiếng Việt với em. Rồi cũng tại em hay quên nữa, cứ thêm mắm thêm muối, một tý tiếng Anh chỗ này, một dấm ở chỗ kia. Nhưng chị ơi, những khi giúp cháu làm bài ở nhà, nhất là những phần toán khó đối với cháu thì thấy rõ ràng là không nên đem cháu vào mê hồn trận, nếu cứ giảng bằng tiếng Việt trong khi bà giáo ở trường giảng bằng tiếng Anh. Làm như thế mình không “reinforce” được những điều dạy ở trường trong ngày đó. Chị nghĩ có phải không?

Thế là em vẫn cố gắng phần em. Bà Vân cũng vậy và hy vọng cháu sẽ vẫn được nghe, và hiểu được tiếng Việt dù là cái vốn liếng tiếng Việt đó chỉ trong phạm vi ăn uống và các hoạt động ở nhà. Em tự an ủi, như vậy cũng còn hơn không chị nhỉ? Em không biết chị và các em của chị có vấn đề gì với các cháu nhỏ ở nhà như em không, có gặp phải khó khăn này trong việc dạy tiếng Việt cho con cái không? Người ta bảo mình cứ giữ vững lập trường, cứ nói tiếng Việt, cứ khuyến khích các con tham dự những sinh hoạt của cộng đồng Việt, thì rồi sau này các cháu lớn hơn, cỡ 17, 18 tuổi thì rồi cũng sẽ... về nguồn. Em cũng hy vọng thế nhưng những người ở xa cộng đồng Việt thì làm thế nào mà tham dự những hoạt động của cộng đồng? Hai bà ngoại giả và thật này dù sao cũng đã về hưu rồi, còn có thì giờ ở gần cháu mà chị thấy còn vất vả

thế này thì nói chi đến các con mình, tức là những cha mẹ trẻ phải đi làm mút mùa từ sáng tới tối. Về đến nhà là đã thấy mệt nhoài, nếu còn chút thì giờ thì giúp con làm tý bài ở trường được là may chứ nói chi đến việc dạy con tiếng Việt để phải đẩy như đẩy xe bò?

Mẫu đối thoại ở trên cho chị thấy tiếng Việt của cháu em đi về đâu rồi, phải không? Em đang tự hỏi là tương lai con cháu chúng ta ở đây sẽ đi về đâu? Chị và các em ở nhà bảo em phải làm sao đây ???

II.

Chị thân mến,

Hôm nay cháu ngoại em đã được 10 tuổi. Em trở lại ‘đốt lò hương cũ’, đọc lại lá thư em viết cho chị cách đây 3 năm. Em có than với chị là dạy con cháu ở Mỹ nói tiếng Việt khó quá và em có cho chị thấy tình trạng cháu Quyên lúc bắt đầu đi học trường Mỹ.

Thấm thoát đã 3 năm rồi. Thời gian đi thật nhanh. Để em kể chị nghe nhé: Cuối năm 2005 khi cháu Lê Quyên học hết lớp 2 và đã đọc và viết được tiếng Anh xuôi xẻ, em đã nghĩ đến việc đi tìm một trường Việt ngữ quanh vùng và cuối cùng đã ghi tên cho cháu học tiếng Việt ở Trung Tâm Văn hoá & Việt Ngữ Văn Lang vùng San Fernando Valley. Em bảo bố mẹ cháu, “Mẹ sẽ đưa đón Quyên đi học tiếng Việt mỗi sáng chủ nhật 3 giờ đồng hồ. Các con khỏi phải lo, cứ việc ngủ trẻ nhé.” Bố mẹ cháu cười cười, chẳng nói gì cũng chẳng phản đối. Còn con nhỏ thì khi nghe nói đi học chủ nhật thì “Nó nó nó nó...I don't like it!” Em nghĩ cũng ngán ngẫm, “Chả biết rồi ra sao đây. Sáng chủ nhật phải dậy sớm để sửa soạn vào lớp lúc 9 giờ trong khi cả bố lẫn mẹ còn ngủ vùi cho bố những ngày đi làm phải dậy sớm, nếu con nhỏ cứ ngủ theo thì mình làm gì nó...?”

Vậy mà trời xui đất khiến làm sao, cháu vẫn lồm cồm bò dậy, và kìn kìn cắp sách đi học, miệng thì lầu bầu “It's funny,

it's weird...”. Em đưa cháu vào lớp, đứng thập thò ở cửa nhìn thấy chị ta ngồi ở góc lớp, lỗ mũi hìn hìn đang thun lại trông như mũi con thỏ lúc ăn cà rốt. Chị ta nhìn thấy em, không bằng lòng, dơ tay ngoắc bảo bà ngoại đi chỗ khác chơi. Lần sau em đến trường VN vào giờ ra chơi, đã thấy chị ta ra chơi với một cô bạn gái thì em biết cháu ok rồi, và đã vào...văn hoá Việt vì ở trường Mỹ thì thấy chị ta chơi đá bóng cả với con trai con gái, bây giờ sang trường Việt thì con trai không chơi với con gái...!

Thế mà cháu học tiếng Việt được 3 năm rồi chị ạ. Đi từ lớp Mẫu giáo, đánh vần từng chữ và học cùng với chừng 20 trẻ cùng tuổi. Em nghĩ thật may mình cho cháu bắt đầu sớm, chứ tưởng tượng bắt đầu vào lớp mẫu giáo khi 10, 12 tuổi rồi ngồi chung với mấy đứa nhỏ thì chắc con đường vào “Việt sử” còn chông gai hơn. Mỗi tuần 3 giờ ngày chủ nhật, trừ giờ chơi ăn sáng, đến trễ về sớm, trừ đầu trừ đuôi chắc còn 2 giờ học. Ra về xếp sách lại cất đi cho đến ngày thứ năm được gọi là Grandma Day, cháu sang ngủ nhà em chơi với bà, và có dịp mở sách tiếng Việt ra, làm bài tập đọc, viết chính tả, vừa ôn bài học tuần trước. Mỗi lần học được năm ba chữ, thấy con đường dài vô kể, chẳng biết đến thuở nào mới “Sách Quốc ngữ, Chữ nước ta, Con cái nhà, Đề bài học..” để thông thạo chữ nghĩa nước ta...

Những lần học bài như vậy, em cứ bắt cô nàng phải dịch thử sang tiếng Anh xem có hiểu cái gì không và cũng ngạc nhiên thấy cháu hiểu nhiều hơn là mình nghĩ. Có lần học vần “yết” với chữ “yết kiên”, chị ta nói “...something to do with an ant” làm em cười đau cả bụng. Hoặc là đọc một đoạn văn tả cả nhà đi vào tiệm ăn với “các anh chị chạy bàn ra mời chúng tôi vào bàn...” mà chị ta dịch “...brother and sister running around the table” thì quả là thấy con đường vào ngôn ngữ Việt còn xa..

Mỗi lần dạy cháu học em lại phải bày trò đó vui và thường tiền bỏ vào con heo để trước mặt mỗi khi trả lời đúng. Mình trông biết cái mặt nó nhăn nhăn khi ngồi xuống trước cuốn sách Việt ngữ. Em cứ lơ đi và bày trò chơi, vậy mà

cũng tốn khối tiền lẻ tuy mỗi chữ nói đúng chỉ được 5 xu hay 10 xu tùy theo khó dễ. Riêng chính tả thì em cho 25 xu nếu bài không có lỗi và cứ trừ mỗi lỗi tính 1 xu. Mỗi tuần chỉ giờ sách có một lần, nhưng tối ngủ nhà bà được nghe kể chuyện cổ tích. Cá với chị, con nhỏ này biết hết chuyện Lọ lem, Tấm Cám, Trầu Cau, Ăn Khé trả vàng..Những cuốn sách song ngữ, những video của Thế Hệ Trẻ, những karaoke quả cũng giúp cháu nhiều đấy. Nhưng Lê Quyên vẫn như 3 năm trước, nghĩa là vẫn trả lời bằng tiếng Anh cho những câu hỏi tiếng Việt của bà và em xin dơ tay hàng không có cách gì bảo được. Cháu chỉ không muốn nói thôi chứ hiểu 100% những điều em nói, và khi phải bắt phải nói thì chẳng chọ chệ, chẳng có accent tý nào.

Tết Trung Thu vừa rồi cháu đã dám lên sân khấu đọc một nửa bài “Sự tích Trung Thu” cùng với một em khác trong ngày tổ chức Trung thu cho nhi đồng. Mình thấy vui khi nhìn thấy thành quả dù có chậm chạp. Bố mẹ cháu cũng có nhìn thấy kết quả, mấy năm nay cũng góp mặt với các phụ huynh học sinh trong các sinh hoạt của trường. Hy vọng cứ tiếp tục thế này cho đến khi học hết Trung Học, chắc lúc đó đã có thể đọc viết tạm thông. Người ta bảo ở tuổi đó, con trẻ có khuynh hướng **VỀ NGUỒN**, hoặc đi tìm nguồn gốc của mình, nhìn nhận identity của mình. **Thì đã có một hành trang.....**

III.

Chị thân mến,

Năm nay Trung Tâm VH & VN Văn Lang lại tổ chức cho các em thiếu niên VN thi viết bằng tiếng Việt nhân ngày lễ Mẹ. Khác với mọi năm các em chỉ viết về mẹ, năm nay trường tổ chức cả ngày lễ Mẹ và Cha vào một ngày và các em được viết cả về cha mẹ hoặc ông bà vì lý do rất dễ hiểu là “có ông bà mới có cha mẹ” và “ông bà thương và chăm lo cha mẹ cũng như cha mẹ thương yêu các con”.

Em thấy thật vui khi nhà trường tổ chức mừng ngày lễ Phụ Mẫu cho con em và thấy thật vui khi nhìn thấy các phụ

huynh để thì giờ đến tham dự đông đảo. Đến để có cơ hội nhìn thấy, nghe thấy các con em mình ‘nhìn’ mình như thế nào, biết đến mình như thế nào và đã diễn tả cảm nghĩ của các em trên tờ giấy trắng mực đen và nhất là viết bằng tiếng Việt những cảm nghĩ thân thương đó, một điều mà trong văn hoá Việt Nam của chúng ta, chúng ta ít bộc lộ bằng lời nói hay ngay cả cử chỉ. Rồi có nhiều khi chúng ta tưởng rằng các con chẳng nghĩ gì cả, hay chẳng để ý gì hết. Chúng ta không biết rằng những điều các cha mẹ làm hàng ngày cho các con, với các con, đã ghi vào tâm trí của các con.

Chắc chị cũng đồng ý với em là khi các PHHS đưa các con em đi học Việt Ngữ, các vị đã nhìn thấy sự cần thiết cho con em mình một môi trường tốt để các con em có dịp lãnh hội một chút gì của văn hoá Việt trong khi đang sống và lớn lên ở đất Mỹ, được dạy về đời sống luân lý đạo đức, bổn phận với gia đình, cùng lịch sử địa lý VN v.v.... Em để ý thấy ở trường Mỹ mà các con em đang theo học không hề có môn Công Dân Giáo Dục hay Luân Lý Đạo Đức. Ở trường Mỹ các em cũng không có những sinh hoạt chung ca hát v.v... ngoại trừ các em học orchestra hay music.

Riêng em, khi dạy thêm cháu ngoại ở nhà một bài đọc cháu mang về từ lớp tiếng Việt ngày chủ nhật, khi em đọc chính tả cho cháu, đọc to lên những câu như “Cha mẹ nuôi nấng con biết bao công sức... Bổn phận làm con là phải yêu mến cha mẹ, cố gắng học hành cho cha mẹ vui lòng...” hoặc bắt cháu học thuộc lòng câu “Anh em như thể tay chân”... hoặc đọc về sự tích Trầu Cau v.v... mặc dù nghe những câu rất cũ, rất cổ hủ, rất thường nhưng lòng em tràn ngập niềm vui và nghĩ thầm, “Nếu cháu mình không đi học lớp tiếng Việt thì làm sao lại có cơ hội để học câu này, và lại còn viết được câu này ...” và biết rằng mặc dù mỗi tuần con em chúng ta có lẽ chỉ mở sách tiếng Việt học bài một lần trước ngày chủ nhật, nhưng cứ mỗi lần học được một hai câu như thế này, *chúng cũng đang thấm từ từ, như nước róc rách chạy luôn qua khe đá...*

Các con đang là biểu hiện của 2 dòng văn hoá, văn hội nhập với văn hoá mới và vẫn không mất nguồn gốc VN..., có phải thế không chị?

Em có nghe một vài câu phê bình nông nổi của một vài phụ huynh: “Mỗi tuần cho học được có vài chữ trong sách mà gọi là “Trung tâm Văn Hóa Việt Ngữ...” cho rằng tên trường là quá đáng, là lộng ngôn. Không phải vậy đâu quý vị ạ, các con em của chúng ta được tụ tập với nhau, đọc những bài về đời sống Việt, lịch sử Việt, chơi trò chơi Việt, và nhất là trong khi ca hát tiếng Việt trong các buổi sinh hoạt, trong các dịp lễ lớn như Tết Nguyên Đán, tết Trung Thu, ngày Cha ngày Mẹ, các em đã làm như thấm nhuần các nét văn hoá Việt, “cảm” nhận nhiều hơn và thấm thía hơn. Đó chính là văn hoá mà các bậc cha mẹ (những người đã kiên nhẫn đưa con tới trường mỗi chủ nhật, năm này qua năm khác cho đến khi các con học hết trung học, đi vào đại học hay bắt đầu xa nhà...) phải hài lòng là đã cho các con đầy đủ một hành trang văn hoá Việt, các con em đã biết đọc biết viết tạm gọi là đủ. Lúc đã trưởng thành, phần tiếp tục là phần của các con các cháu.

Bây giờ xin mời chị, mời các quý vị “nghe” các em nhỏ viết về cha mẹ trong ngày lễ Phụ Mẫu, với những điều thật ngây thơ, lời nói chưa chuẩn nhưng rất thực, và cũng có nhiều ý tưởng thật là chín chắn, già dặn sau đây:

Lớp 1 Việt Ngữ:

- Con muốn má sống lâu lâu.
- Hôm nay con muốn mẹ kiêu diễm.
- Cha mẹ là người tốt nhất trên thế giới.
- Con thương họ nhiều. Họ là những cha mẹ tốt.
- Không có ai thương mình thì mình không sống được.

Lớp 2:

- Con thương mẹ và ba lắm lắm...
- Ba tôi trả tiền cho các thầy dạy kèm tôi để tôi có thể cải thiện trong tất cả các môn học tại trường. Cuối tuần ba nấu ăn ngon cho chúng con ăn.

- Mẹ không thích cho con đi chơi nhiều tại vì mẹ rất lo lắng cho con. Con nghĩ mẹ lo lắng quá mà mẹ không nghe con....
- Có mấy lần con la mẹ, làm mẹ buồn (buồn). Mà con cũng yêu mẹ lắm. Mẹ làm cục khổ nui (nuôi) em con và con nghĩ nhiều về mẹ.

Lớp 3:

- Bây giờ cha mẹ là 2 người em thương nhiều nhất ở trong cả thế giới.
- Ba mẹ cho con ăn đồ thơm ngon, và cho con ăn trước, ba mẹ ăn sau.
- Con không muốn cho ba mẹ cho ai hết.
- Không có cha mẹ là không có con.
- Khi cha mẹ còn sống con phải quý những điều cha mẹ làm cho con. Con sẽ cố gắng học hành để khi con trưởng thành thì con sẽ trở thành bác sĩ để chăm sóc cho cha mẹ.
- Con thương cha mẹ tại vì cha mẹ sinh ra con , nuôi nấng con khôn lớn.
- Cha mẹ là anh hùng của con. Không ai bằng cha mẹ.

Lớp 4:

- Cha mẹ là dù che cho suốt đời con.
- Nếu con thấy giúp cha mẹ được thì con làm liền. Con làm mấy điều này con mới là ngoan chứ không phải tự nhiên ngày lễ của cha mẹ là con ngoan.
- Điều mình làm là hay hơn điều mình nói.
- Cha mẹ là quê hương...

Lớp 5:

- Con thương mẹ con nhiều lắm. Có nhiều lý do mà con không viết được. Con viết hết thì con cần 1 ngàn tờ giấy.
- Em cảm ơn mẹ đã thường nhắc nhở em học chữ Việt để mai đây trở về quê hương của mẹ, cho ông bà ngoại vui lòng.

Lớp 6:

- Con chắc cha mẹ cũng làm cái gì cho ông bà, nên con viết về cha mẹ. Con không biết tại sao nhưng con nghĩ cha mẹ quan trọng hơn.
- Mẹ rất thương yêu con . Như 1 tiên nữ ở trên thiên đàn (đàng).
- Mẹ em là người hiền lành. Mẹ dạy bảo cho em những điều hay và nói em làm những điều lành, không có làm điều ác.
- Trong đời em, em sẽ không bao giờ có bố mẹ nào hay hơn bố mẹ em.
- Trong tiếng Mỹ, em tả bố mẹ em với chữ “undefineable” mà trong tiếng Việt, không có đủ chữ để tả bố mẹ em.

Hàng năm Ngày Lễ Mẹ làm như được nhắc đến nhiều hơn, chú trọng đến nhiều hơn vì đến trước ngày lễ Cha. Nhưng đừng tưởng rằng các con em chúng ta không để ý hay không coi bố quan trọng bằng mẹ.

Ngày Lễ Mẹ cũng thường được gọi bằng những tên khác như Ngày Mẹ, Ngày Hiên Mẫu, hay tiếng Anh là Mother's Day, tên nào nghe cũng phổ thông và thân thương. Đến ngày của Cha thì những danh từ như Ngày Bố, Ngày Cha, Ngày Lễ Từ Phụ ít được dùng và không được nhắc đến nhiều một cách thoải mái như ngày Mẹ. “Ngày Bố” nghe có vẻ nôm na quá. “Ngày Cha” thì nghe có vẻ cứng nhắc, ít thân thương. Người không thông thạo danh từ Hán Việt lại tưởng nếu có “ngày hiên mẫu” thì phải có “ngày hiên phụ” để cho cha thì thật lỏi thôi (vì “phụ mẫu” là cha mẹ mà). Văn chương ngày xưa dùng chữ “nghiêm đường” để chỉ người cha nhưng chẳng thấy ai dùng “lễ Nghiêm Đường “ để chỉ ngày lễ Cha (chắc tại người cha thời bây giờ không còn nghiêm khắc như thời xưa để con cái phải sợ hãi và xa cách!). Nhưng ngày lễ Từ Phụ không “nổi” như ngày Hiên Mẫu, chẳng phải vì các con không thương cha bằng thương mẹ. Các con vẫn thương đấy, nhưng tình yêu cha không được diễn tả hoặc biểu lộ ra ngoài nhiều, cũng có trầm hơn, tiềm ẩn và nhẹ nhàng hơn và quảng

cáo thương mại cho các bà mẹ cũng dễ...ăn khách hơn là các ông bố.

Lễ Từ Phụ năm ngoái được tổ chức ở Trung Tâm VN Văn Lang vùng San Bernadino, các em cũng được thi viết về BỐ. Chẳng có đề tài gì rõ ràng, cũng chẳng giới hạn thời gian (các em viết trong lớp học) và muốn viết dài ngắn thế nào cũng được. Các em cùng lớp thi với nhau và mỗi lớp được 3 phần thưởng cho 3 em viết giỏi nhất. Các em học lớp Mẫu Giáo chưa hoặc mới học hết vần quốc ngữ không viết được nhiều thì cho thi vẽ. Tất nhiên nếu các em vẽ đẹp mà có viết thêm vài chữ thì được điểm cao hơn, và em nào viết được vài chữ tiếng Việt thì phải hơn là em chỉ viết được tiếng Anh. Các em từ lớp 1 trở lên thì đã viết được vài câu, vài đoạn văn và lên đến lớp 6 cao nhất thì các thầy đã được thưởng thức cả một bài văn dài một trang có lớp lang đầu cuối. Chị và Các bạn hãy chia sẻ những ý nghĩ, tâm tình ngộ nghĩnh đầy yêu thương của các em về BỐ:

Mẫu Giáo:

Một em vẽ hình 2 bố con và viết “Ba + Con thương nhau”
Một em viết 1 đoạn tiếng Anh rất dài trong đó có câu:

“I know you will love me even in your next life.”

Beyond all the mountains, beyond all the seas, there's no one that I love more than you, Daddy. Con thương bố nhiều.

*(*Câu này có vẻ như trong mấy cái cards mà chúng ta được đọc, nhưng nếu em nhớ được một câu như thế để chép xuống thì cũng là đáng thưởng quá và em cũng viết được câu tiếng Việt rất đúng.)*

Lớp 1:

- Ba là người anh hùng của con.
- Con xin lỗi ba hồi con lì và không nghe lời. Con sẽ cố gắng để không có lì. (*Chắc bé này hay bị ba mắng là lì, là bướng bỉnh “stubborn?”).

Lớp 2:

- Con thương bố lắm. Bố mua con thêm quần áo được không?
- Hôm nay là ngày lễ Từ Phụ. Con biết là Ngày nay không có cần thiết tại vì ngày nào con cũng nói là con thương ba. Rồi ngày nào con cũng nói ba là con cảm ơn ba tại vì ba lo cho con. Thành ra con không biết tại sao hôm nay là khác. Con thương ba hôm nay rồi con sẽ nói thương ba ngày mai.

Lớp 3:

- Lúc con lớn con muốn chăm sóc ba giống như ba đã chăm sóc con.
- Khi ba già con muốn giúp đỡ cung cấp đưa lại. Con biết lễ phép và kính nể cho ba.
- Lúc con làm điều sai ba khuyên bảo nhẹ nhàng.

Lớp 4 & 5:

- Lúc em không hiểu bài làm ở nhà của trường Việt Ngữ, ba em cũng lúc nào thức khuya để giảng bài cho em.
- Có những lúc mua những đồ như búa để sửa lại những đồ em và em của em làm gãy. Bố cũng mua những cái gì cần để thay vào những vật đó cần thay.

Lớp 6:

- Em viết về ông ngoại em vì lúc em sinh ra cha em đã mất rồi.
- Ông ngoại của em là người rất tốt bụng. Ông ngoại của em hay biếu cho mấy người nghèo vì khi ông của em ở VN, ông thật là nghèo và làm việc để nuôi gia đình...
- Tuy là ba em đã chết rồi, cha em cũng đã giúp sinh ra con. Con cảm tạ cha.
- Ba làm nhiều cho hết gia đình lúc ba con đang buồn ngủ.
- Khi con cần ba giúp đỡ, ba yểm trợ con.

Nói về điều những người cha đã làm cho con qua các bài viết của các em, thì thấy các ông bố ngày nay, nhất là ở hải

ngoại, cũng “khá” hơn các ông ở xã hội VN thời trước, mọi việc cứ phó mặc người đàn bà làm hết., kể cả việc 'nuôi già dạy trẻ'. Bố ngày nay dưới mắt các em làm đủ các việc:

Bố phụ làm nhiều thứ. Bố chở con đi học. Bố dạy con học. Bố làm bếp, mua đồ ăn. Bố nói chuyện với con. Bố dọn dẹp nhà cửa. Bố sửa đồ trong nhà...

Khi đọc những dòng các con viết về mình. các bậc cha mẹ phải vui và kiêu hãnh thấy công lao của mình cho con được nhìn nhận và cảm nhận từ các trái tim non nhưng thật chân thành. Không biết chị, không biết các bậc cha mẹ ông bà nội ngoại nghĩ ra sao, riêng em, khi được đọc những dòng chữ các trẻ viết bằng tiếng Việt “Con thương bố mẹ” em “cảm” nhận được nhiều hơn là ba chữ “I love you”.

Thu Lê - Nguyễn Thị Thu
(5/2009)

Tác giả và cháu ngoại Lê Quyên – Xuân Ất Dậu (2005)
(Ghi chú của Ban Biên Tập)